

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

เรื่อง มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพภาคบริการ สาขาพนักงานขับรถบรรทุก

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพภาคบริการ สาขาพนักงานขับรถบรรทุก ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ และมาตรา ๓๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน เรื่อง มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพช่างเครื่องกล สาขาพนักงานขับรถบรรทุก ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๒ ในประกาศนี้ สาขาอาชีพภาคบริการ สาขาพนักงานขับรถบรรทุก หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในการตรวจความพร้อมและบำรุงรักษาเบื้องต้นก่อนการใช้งาน การตรวจความพร้อมของพนักงานขับรถ การตรวจสอบเส้นทางภารกิจ การตรวจสอบอุปกรณ์จำเป็นประจำรถ การขับรถ การเตรียมความพร้อมก่อนออกรถ การออกรถ การขับรถด้วยความปลอดภัย การหยุดรถ การจัดการปัญหาฉุกเฉินเบื้องต้น การจัดการปัญหากรณีเกิดอุบัติเหตุ การจัดการปัญหากรณีรถเสีย การจัดการปัญหากรณีสินค้าเสียหาย การเชื่อมต่อและการถอดรถบรรทุกพ่วงหรือรถลากจูง การปฏิบัติหลังการใช้งาน การจอดเก็บรถ และการรายงานผลการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน

ข้อ ๓ กำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพภาคบริการ สาขาพนักงานขับรถบรรทุก แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังต่อไปนี้

๓.๑ ระดับ ๑ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ในการตรวจความพร้อมและบำรุงรักษาเบื้องต้นก่อนการใช้งาน การตรวจความพร้อมของพนักงานขับรถ การตรวจสอบเส้นทางภารกิจ การตรวจสอบอุปกรณ์จำเป็นประจำรถ การขับรถ การเตรียมความพร้อมก่อนออกรถ การออกรถ การขับรถด้วยความปลอดภัย การหยุดรถ การจัดการปัญหาฉุกเฉินเบื้องต้น การจัดการปัญหากรณีเกิดอุบัติเหตุ การจัดการปัญหากรณีรถเสีย การจัดการปัญหากรณีสินค้าเสียหาย การปฏิบัติหลังใช้งาน การจอดเก็บรถ และการรายงานผลการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน สำหรับรถบรรทุก ๔ ล้อ น้ำหนักรถไม่เกิน ๒,๒๐๐ กิโลกรัม

๓.๒ ระดับ ๒ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ในการตรวจความพร้อม และบำรุงรักษาเบื้องต้นก่อนการใช้งาน การตรวจความพร้อมของพนักงานขับรถ การตรวจสอบเส้นทางภารกิจ การตรวจสอบอุปกรณ์จำเป็นประจำรถ การขับรถ การเตรียมความพร้อมก่อนออกรถ การออกรถ การขับรถด้วยความปลอดภัย การหยุดรถ การจัดการปัญหาฉุกเฉินเบื้องต้น การจัดการปัญหากรณีเกิดอุบัติเหตุ การจัดการปัญหากรณีรถเสีย การจัดการปัญหากรณีสินค้าเสียหาย การปฏิบัติหลังใช้งาน การจอดเก็บรถ และการรายงานผลการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน สำหรับรถบรรทุก ๔ ล้อ ถึง ๑๒ ล้อ น้ำหนักรถเกินกว่า ๒,๒๐๐ กิโลกรัม

๓.๓ ระดับ ๓ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ในการตรวจความพร้อมและบำรุงรักษาเบื้องต้นก่อนการใช้งาน การตรวจความพร้อมของพนักงานขับรถ การตรวจสอบเส้นทางภารกิจ การตรวจสอบอุปกรณ์จำเป็นประจำรถ การขับรถ การเตรียมความพร้อมก่อนออกรถ การออกรถ การขับรถด้วยความปลอดภัย การหยุดรถ การจัดการปัญหาฉุกเฉินเบื้องต้น การจัดการปัญหากรณีเกิดอุบัติเหตุ การจัดการปัญหากรณีรถเสีย การจัดการปัญหากรณีสินค้าเสียหาย การเชื่อมต่อและการถอดรถบรรทุกพ่วงหรือรถลากจูง การปฏิบัติหลังการใช้งาน การจอดเก็บรถ และการรายงานผลการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน สำหรับรถบรรทุกพ่วงหรือรถลากจูง (Full trailer or Semi trailer)

ข้อ ๔ ข้อกำหนดทางวิชาการที่ใช้เป็นเกณฑ์วัดระดับฝีมือ ความรู้ ความสามารถและทัศนคติในการทำงานของผู้ประกอบอาชีพในสาขาอาชีพภาคบริการ สาขาพนักงานขับรถบรรทุกให้เป็นอย่างต่อไปนี้

๔.๑ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๑ ได้แก่

๔.๑.๑ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ในเรื่องดังต่อไปนี้

๔.๑.๑.๑ การตรวจความพร้อมและบำรุงรักษาเบื้องต้นก่อนใช้งาน

- (๑) การตรวจสภาพทั่วไปและบำรุงรักษาเบื้องต้นก่อนการใช้งาน
- (ก) การตรวจสอบเข็มขัดนิรภัย
- (ข) การตรวจสอบเบรกมือ
- (ค) การติดเครื่องยนต์
- (ง) การฟังเสียงผิดปกติของเครื่องยนต์
- (จ) การตรวจสอบแตรและไฟเตือนบนหน้าปัด
- (ฉ) การตรวจสอบมาตรวัดบนหน้าปัด
- (ช) การตรวจสอบระบบปรับอากาศ
- (ซ) การตรวจสอบแป้นเหยียบคลัตช์
- (ณ) การตรวจสอบแป้นเหยียบเบรก

และการปิดฝาหม้อน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> (ฎ) การตรวจสอบสภาพและความตึงสายพานเครื่องยนต์ (ฏ) การตรวจสอบสภาพและระดับน้ำมันเครื่อง (ฉ) การตรวจสอบสภาพและระดับน้ำหล่อเย็นเครื่องยนต์
เพาเวอร์	<ul style="list-style-type: none"> (ฐ) การตรวจสอบสภาพและระดับน้ำมันเบรก (ฑ) การตรวจสอบสภาพและระดับน้ำมันคลัตช์ (ฒ) การตรวจสอบสภาพและระดับน้ำมันพวงมาลัย
แบตเตอรี่	<ul style="list-style-type: none"> (ณ) การตรวจสอบระดับน้ำล้างกระจกบังลมหน้า (ด) การตรวจสอบสภาพแบตเตอรี่และเติมน้ำกลั่น
ลมยาง กระทะล้อและนอตล้อ	<ul style="list-style-type: none"> (ต) การตรวจสอบไฟส่องสว่าง (ถ) การตรวจสอบไฟสัญญาณ (ท) การตรวจสอบสภาพใบปัดน้ำฝน (ธ) การตรวจสอบสภาพยาง ตรวจสอบและเติมแรงดัน
ยาเสพติด	<ul style="list-style-type: none"> (น) การตรวจการผูก การรัด การตรึงสินค้า (บ) การตรวจสอบการรั่วของน้ำมันเครื่อง (ป) การตรวจสอบการรั่วของน้ำมันเชื้อเพลิง (ผ) การตรวจสอบการรั่วของน้ำมันเกียร์ (ฝ) การตรวจสอบการรั่วของน้ำมันเฟืองท้าย (พ) การตรวจสอบการรั่วของน้ำหล่อเย็นเครื่องยนต์ (ฟ) การตรวจสอบการรั่วของน้ำมันพวงมาลัยเพาเวอร์ (ภ) การตรวจสอบอาการผิดปกติของระบบรองรับน้ำหนัก (ม) การอัดจาระบี (๒) การตรวจความพร้อมของพนักงานขับรถ <ul style="list-style-type: none"> (ก) อันตรายจากการพักผ่อนไม่เพียงพอต่อการขับรถ (ข) อันตรายจากการดื่มหรือเสพสิ่งมีนเมาหรือ <ul style="list-style-type: none"> (ค) การเตรียมตัวสำหรับการพักผ่อนที่เพียงพอ (ง) การปฏิบัติเมื่อเกิดอาการง่วงนอนขณะขับรถ (จ) ประเภทของโรคที่เป็นอันตรายต่อการขับรถ

- (ฉ) การจัดความเครียด
 (ช) การควบคุมอารมณ์
 (ซ) การใช้งานและการแปลผลจากแผ่นทดสอบ
- ปฏิบัติการตอบสนอง
- (ณ) ความสำคัญของปฏิบัติการตอบสนอง
 (๓) การตรวจสอบเส้นทางภารกิจ
 (ก) ประเภทและปริมาณของสินค้าที่ขนส่ง
 (ข) ลักษณะรถยนต์ที่ใช้ในการขนส่ง
 (ค) ข้อมูลที่จำเป็นของลูกค้า
 (ง) สภาพการจราจรของเส้นทางภารกิจ
 (จ) สภาพพื้นถนนของเส้นทางภารกิจ
 (ฉ) การเลือกเส้นทางเพื่อลดเวลาการเดินทาง
- และประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง
- (ช) การคำนวณปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในภารกิจ
 (ซ) การขนถ่ายสินค้าปลายทาง
 (๔) การตรวจสอบอุปกรณ์จำเป็นประจำรถ
 (ก) ประเภทและวิธีการใช้งานอุปกรณ์สื่อสาร
 (ข) รายการของเอกสารที่จำเป็น
 (ค) การใช้อุปกรณ์ช่วยนำทาง (GPS) ประจำรถ
 (ง) สภาพภูมิประเทศที่มีผลต่อข้อจำกัดด้านสัญญาณ
 (จ) การตรวจสอบสภาพและการทำงานของอุปกรณ์
- ช่วยนำทาง (GPS)
- (ฉ) ประเภทและการใช้งานอุปกรณ์ช่วยกรณีฉุกเฉิน
- ประจำรถ
- (ช) การวางกรวยจราจร
 (ซ) การใช้ไฟฉาย
 (ณ) การใช้ถังดับเพลิง
 (ญ) การใช้แม่แรงประจำรถ
 (ฎ) ตำแหน่งที่เครื่องมือประจำรถติดตั้งอยู่
- ๔.๑.๑.๒ การขับรถ
- (๑) การเตรียมความพร้อมก่อนออกรถ
 (ก) การตรวจสอบความผิดปกติรอบรถ

- (ข) การประเมินความเสี่ยงของความผิดปกติ
  - (ค) การเปิดและปิดประตูรถ
  - (ง) การขึ้นรถ
  - (จ) การล็อกประตูรถ
  - (ฉ) การปรับเบาะที่นั่ง
  - (ช) ลักษณะการนั่งขับรถ
  - (ซ) การปรับกระจกช่วยมองข้างและกระจกช่วยมองหลัง
  - (ฌ) ตำแหน่งจุดบอดของรถ
  - (ญ) การคาดเข็มขัดนิรภัย
  - (ฎ) การตรวจสอบระบบล็อกเข็มขัดนิรภัย
  - (ฏ) ขั้นตอนการติดเครื่องยนต์
  - (ฐ) การใช้เกียร์
  - (ฑ) การใช้เบรกมือ
  - (ฒ) ความหมายของสัญญาณไฟเตือนบนแผงหน้าปัด
  - (ณ) การทำงานของระบบเบรก
  - (ด) การทดสอบเบรก
- (๒) การออกรถ
- (ก) การตรวจสอบอันตรายโดยรอบ
  - (ข) การใช้คลัตช์เพื่อออกรถ
  - (ค) การใช้เกียร์
  - (ง) การใช้เบรกมือ
  - (จ) การใช้ไฟเลี้ยว
  - (ฉ) การควบคุมรถ
- (๓) การขับรถด้วยความปลอดภัย
- (ก) การให้สัญญาณไฟต่าง ๆ
  - (ข) การใช้สวิตช์ไฟสัญญาณต่าง ๆ
  - (ค) วงรอบการเลี้ยวของรถ
  - (ง) การควบคุมรถด้วยพวงมาลัย
  - (จ) ลักษณะและระยะของตัวรถ
  - (ฉ) การใช้เกียร์ถอยหลัง
  - (ช) ความหมายของเส้นจราจร
  - (ซ) การใช้ทางร่วมทางแยก

- (ณ) การขับแซง
- (ญ) ความหมายของสัญลักษณ์ป้ายจราจร
- (ฎ) การใช้ความเร็วตามที่กฎหมายกำหนด
- (ฏ) กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก
- (ฐ) การขับรถบนทางลาดชันเกินร้อยละแปด
- (ฑ) การขับรถขณะฝนตกหนัก
- (ฒ) การขับรถบนทางที่มีน้ำท่วมขัง
- (ณ) การขับรถบนทางที่แคบ

(๔) การหยุดรถ

- (ก) ระยะในการเปิดไฟเลี้ยว
- (ข) การลดความเร็ว
- (ค) การใช้คลัตช์
- (ง) การใช้เกียร์ต่ำ
- (จ) ระยะการเบรกของรถ
- (ฉ) การใช้เกียร์สำหรับจอด
- (ช) การใช้เบรกมือ
- (ซ) การตรวจสอบอันตรายโดยรอบ

๔.๑.๑.๓ การจัดการปัญหาฉุกเฉินเบื้องต้น

(๑) การจัดการปัญหากรณีเกิดอุบัติเหตุ

- (ก) การประเมินความรุนแรงของอุบัติเหตุ
- (ข) การประเมินความเสี่ยง
- (ค) การใช้งานถังดับเพลิง
- (ง) การให้สัญญาณเตือนอุบัติเหตุ
- (จ) การวางกรวยจราจร
- (ฉ) ความหมายของสัญลักษณ์ป้ายบอกทาง
- (ช) การใช้งานอุปกรณ์ช่วยนำทาง (GPS)
- (ซ) ช่องทางการติดต่อหน่วยงานช่วยเหลือฉุกเฉิน
- (ณ) ช่องทางการติดต่อหน่วยงานต้นสังกัด
- (ญ) ช่องทางการติดต่อหน่วยงานเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย

ในการทำงาน

- (ฎ) การจัดการสินค้าที่ตกลงสู่พื้นผิวจราจร

สินค้าบรรทุก

(ฎ) การสำรวจและประเมินความเสียหายของ

(ฐ) การสำรวจผลกระทบของการจราจร

(ฑ) การปฐมพยาบาลเบื้องต้น

(ฒ) การปั๊มหัวใจ (CPR)

(๒) การจัดการปัญหากรณีรถเสีย

(ก) จุดที่ปลอดภัยในการจอดรถ

(ข) การใช้สัญญาณไฟฉุกเฉิน

(ค) การวางกรวยจราจร

(ง) การวิเคราะห์ความผิดปกติของรถเบื้องต้น

(จ) ช่องทางการติดต่อหน่วยงานต้นสังกัด

(ฉ) ช่องทางการติดต่อผู้ให้บริการรถลากจูง

(ช) ช่องทางการติดต่อผู้ให้บริการซ่อมบำรุงรถบรรทุก

(ซ) ความหมายของสัญลักษณ์ป้ายบอกทาง

(ฌ) การใช้งานอุปกรณ์ช่วยนำทาง (GPS)

(๓) การจัดการปัญหากรณีสินค้าเสียหาย

(ก) จุดที่ปลอดภัยในการจอดรถ

(ข) การใช้สัญญาณไฟฉุกเฉิน

(ค) การวางกรวยจราจร

(ง) ระยะห่างที่ปลอดภัยของบุคคลภายนอก

(จ) การสื่อสารกับบุคคลภายนอก

(ฉ) การจัดวางสินค้า

(ช) ชนิดและประเภทของสินค้า

(ซ) การจัดการสินค้าที่ตกลงบนสภาพพื้นผิวจราจร

(ฌ) การแจ้งตำแหน่งที่ตั้งของรถบรรทุก

(ญ) การเขียนรายงานความเสียหาย

๔.๑.๑.๔ การปฏิบัติหลังใช้งาน

(๑) การจอดเก็บรถ

(ก) การประเมินสภาพพื้นที่จอดรถ

(ข) จุดที่กำหนดให้จอดรถ

(ค) การใช้เบรกมือสำหรับจอด

(ง) การใช้คลัตช์

- (จ) การใช้เกียร์
- (ฉ) การดับเครื่อง
- (ช) ตำแหน่งจัดเก็บที่หมุนล้อ
- (ซ) ตำแหน่งสำหรับหมุนล้อ
- (ฌ) การใช้หมุนล้อ
- (ญ) การลงรถ
- (ฎ) การเดินสำรวจรอบรถ
- (ฏ) การวางกรวยจราจร

(๒) การรายงานผลการปฏิบัติงาน

- (ก) กระบวนการขั้นตอนในการขนส่งสินค้า
- (ข) ประเภทและจำนวนสินค้าตามใบสั่งงาน
- (ค) สถานที่ส่งสินค้าตามใบสั่งงาน
- (ง) การลงข้อมูลในใบรายงานผลการปฏิบัติงาน
- (จ) จุดรับส่งใบรายงานผลการปฏิบัติงาน
- (ฉ) ขั้นตอนการส่งใบรายงานผลการปฏิบัติงาน

๔.๑.๒ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน

ดังต่อไปนี้

๔.๑.๒.๑ การตรวจความพร้อมและบำรุงรักษาเบื้องต้นก่อนใช้งาน

(๑) การตรวจสภาพทั่วไปและบำรุงรักษาเบื้องต้น

ก่อนการใช้งาน

- (ก) ตรวจสภาพทั่วไปภายในตัวรถ
- (ข) ตรวจสภาพทั่วไปภายในห้องเครื่องยนต์
- (ค) ตรวจสภาพทั่วไปภายนอกตัวรถ
- (ง) ตรวจสอบบริเวณใต้ท้องรถ
- (๒) การตรวจความพร้อมของพนักงานขับรถ
  - (ก) เตรียมความพร้อมของการแต่งกาย
  - (ข) ทดสอบปฏิกิริยาตอบสนอง
- (๓) การตรวจสอบเส้นทางภารกิจ
  - (ก) รับข้อมูลภารกิจ
  - (ข) ตรวจสอบเส้นทางภารกิจขนส่ง
  - (ค) สอบถามและยืนยันข้อมูลกับลูกค้า

ประจำรถ

- (๔) การตรวจความพร้อมของพนักงานขับรถ
- (ก) เตรียมอุปกรณ์สื่อสารและเพิ่มเก็บเอกสารสำคัญ
- (ข) ตรวจอุปกรณ์ช่วยนำทาง (GPS)
- (ค) ตรวจอุปกรณ์ช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน

๔.๑.๒.๒ การขับรถ

- (๑) การเตรียมความพร้อมก่อนออกรถ
  - (ก) ตรวจสอบรอบรถ
  - (ข) ขึ้นรถ
  - (ค) ล็อกประตู
  - (ง) ปรับที่นั่ง
  - (จ) ปรับกระจก
  - (ฉ) คาดเข็มขัดนิรภัย
  - (ช) ติดเครื่องยนต์
  - (ซ) ตรวจสอบสัญญาณไฟบนแผงหน้าปัด
  - (ณ) ทดสอบการใช้งานเบรก
- (๒) การออกรถ
  - (ก) ตรวจสอบอันตรายโดยรอบ
  - (ข) เหยียบคลัตช์
  - (ค) เข้าเกียร์
  - (ง) ปลดอยคลัตช์
  - (จ) ปลดเบรกมือ
  - (ฉ) เปิดไฟเลี้ยว
  - (ช) ออกรถ
- (๓) การขับรถด้วยความปลอดภัย
  - (ก) ใช้ระบบไฟฟ้า
  - (ข) เลี้ยว
  - (ค) ถอยหลัง
  - (ง) แชน
  - (จ) ขับรถในพื้นที่ชุมชน
  - (ฉ) ขับรถในสถานการณ์อันตราย

- (๔) การหยุดรถ
  - (ก) เปิดไฟเลี้ยวซ้าย
  - (ข) ลดความเร็ว
  - (ค) เหยียบคลัตช์
  - (ง) เข้าเกียร์ต่ำ
  - (จ) เหยียบเบรก
  - (ฉ) เข้าเกียร์สำหรับจอด
  - (ช) ดึงเบรกมือ
  - (ซ) ปล่อยคลัตช์
  - (ณ) ตรวจสอบความเร็วรอบเครื่องยนต์

๔.๑.๒.๓ การจัดการปัญหาฉุกเฉินเบื้องต้น

- (๑) การจัดการปัญหากรณีเกิดอุบัติเหตุ
  - (ก) ประเมินสถานการณ์และความรุนแรง
  - (ข) กั้นระยะพื้นที่
  - (ค) ติดต่อหัวหน้างานหรือหน่วยงานให้ความ

ช่วยเหลือฉุกเฉิน

- (ง) สสำรวจสภาพแวดล้อมที่เกิดเหตุ
- (จ) ปฐมพยาบาลเบื้องต้น

- (๒) การจัดการปัญหากรณีรถเสีย
  - (ก) เคลื่อนย้ายรถพ้นทางเดินรถ
  - (ข) หยุดรถ
  - (ค) แสดงเครื่องหมายให้เพื่อนร่วมทางเห็น
  - (ง) ประเมินความผิดปกติของรถบรรทุก
  - (จ) ติดต่อหัวหน้างานหรือหน่วยงานให้ความ

ช่วยเหลือฉุกเฉิน

- (ฉ) นำรถเข้าซ่อมหรือรอรับการช่วยเหลือ

- (๓) การจัดการปัญหากรณีสินค้าเสียหาย
  - (ก) เคลื่อนย้ายรถพ้นทางเดินรถ
  - (ข) หยุดรถ
  - (ค) แสดงเครื่องหมายให้เพื่อนร่วมทางเห็น
  - (ง) กั้นบุคคลภายนอกออกจากพื้นที่
  - (จ) สสำรวจความเสียหายของสินค้าที่บรรทุก

ช่วยเหลือฉุกเฉิน

(ฉ) ติดต่อหัวหน้างานหรือหน่วยงานให้ความ

(ซ) เขียนรายงานสรุปความเสียหาย

๔.๑.๒.๔ การปฏิบัติหลังใช้งาน

(๑) การจอดเก็บรถ

(ก) ขับรถมายังจุดจอด

(ข) ดึงเบรกมือและปลดเกียร์ว่าง

(ค) ดับเครื่องยนต์และดึงกุญแจออก

(ง) หนุบล้อ

(จ) เดินสำรวจรอบรถ

(๒) การรายงานผลการปฏิบัติงาน

(ก) ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

(ข) เขียนรายงานสรุปผลการปฏิบัติหน้าที่

(ค) ส่งรายงานการปฏิบัติงาน

๔.๑.๓ ทักษะ ทักษะประกอบด้วยความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา ละเอียดยรอบคอบ ช่างสังเกต ตระหนักถึงความปลอดภัย ในงานที่รับผิดชอบ มีไหวพริบ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ สุขภาพจิตดี มีน้ำใจ เสียสละ

๔.๒ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๒ ได้แก่

๔.๒.๑ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ในเรื่องดังต่อไปนี้

๔.๒.๑.๑ การตรวจความพร้อมและบำรุงรักษาเบื้องต้นก่อนใช้งาน

(๑) การตรวจสภาพทั่วไปและบำรุงรักษาเบื้องต้น

ก่อนการใช้งาน

(ก) การตรวจสอบเข็มขัดนิรภัย

(ข) การตรวจสอบเบรกมือ

(ค) การติดเครื่องยนต์

(ง) การฟังเสียงผิดปกติของเครื่องยนต์

(จ) การตรวจสอบแตรและไฟเตือนบนหน้าปัด

(ฉ) การตรวจสอบมาตรวัดบนหน้าปัด

(ซ) การตรวจสอบระบบปรับอากาศ

(ซ) การตรวจสอบแป้นเหยียบคลัตช์

(ฉ) การตรวจสอบแป้นเหยียบเบรก

(ญ) การตรวจสอบสภาพและความตึงสายพานเครื่องยนต์

และการปิดฝาหม้อน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> (ฎ) การตรวจสอบสภาพและระดับน้ำมันเครื่อง (ฏ) การตรวจสอบสภาพและระดับน้ำหล่อเย็นเครื่องยนต์
เพาเวอร์	<ul style="list-style-type: none"> (ฐ) การตรวจสอบสภาพและระดับน้ำมันเบรก (ฑ) การตรวจสอบสภาพและระดับน้ำมันคลัตช์ (ฒ) การตรวจสอบสภาพและระดับน้ำมันพวงมาลัย
แบตเตอรี่	<ul style="list-style-type: none"> (ณ) การตรวจสอบระดับน้ำล้างกระจกบังลมหน้า (ด) การตรวจสอบสภาพแบตเตอรี่และเติมน้ำกลั่น
ลมยาง กระทะล้อและนอตล้อ	<ul style="list-style-type: none"> (ต) การตรวจสอบไฟส่องสว่าง (ถ) การตรวจสอบไฟสัญญาณ (ท) การตรวจสอบสภาพใบปัดน้ำฝน (ธ) การตรวจสอบสภาพยาง ตรวจสอบและเติมแรงดัน
น้ำหนักร	<ul style="list-style-type: none"> (น) การตรวจการผูก การรัด การตรึงสินค้า (บ) การตรวจสอบการรั่วของน้ำมันเครื่อง (ป) การตรวจสอบการรั่วของน้ำมันเชื้อเพลิง (ผ) การตรวจสอบการรั่วของน้ำมันเกียร์ (ฝ) การตรวจสอบการรั่วของน้ำมันเฟืองท้าย (พ) การตรวจสอบการรั่วของน้ำหล่อเย็นเครื่องยนต์ (ฟ) การตรวจสอบการรั่วของน้ำมันพวงมาลัยเพาเวอร์ (ภ) การตรวจสอบอาการผิดปกติของระบบรองรับ
ยาเสพติด	<ul style="list-style-type: none"> (ม) การอัดจาระบี (๒) การตรวจความพร้อมของพนักงานขับรถ <ul style="list-style-type: none"> (ก) อันตรายจากการพักผ่อนไม่เพียงพอต่อการขับรถ (ข) อันตรายจากการดื่มหรือเสพสิ่งมีนเมาหรือ (ค) การเตรียมตัวสำหรับการพักผ่อนที่เพียงพอ (ง) การปฏิบัติเมื่อเกิดอาการง่วงนอนขณะขับรถ (จ) ประเภทของโรคที่เป็นอันตรายต่อการขับรถ

- (ฉ) การจัดความเครียด
 (ช) การควบคุมอารมณ์
 (ซ) การใช้งานและการแปลผลจากแผ่นทดสอบ
- ปฏิบัติการตอบสนอง
- (ณ) ความสำคัญของปฏิบัติการตอบสนอง
- (๓) การตรวจสอบเส้นทางภารกิจ
- (ก) ประเภทและปริมาณของสินค้าที่ขนส่ง
 (ข) ลักษณะรถยนต์ที่ใช้ในการขนส่ง
 (ค) ข้อมูลที่จำเป็นของลูกค้า
 (ง) สภาพการจราจรของเส้นทางภารกิจ
 (จ) สภาพพื้นถนนของเส้นทางภารกิจ
 (ฉ) การเลือกเส้นทางเพื่อลดเวลาการเดินทาง
- และประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง
- (ช) การคำนวณปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในภารกิจ
 (ซ) การขนถ่ายสินค้าปลายทาง
- (๔) การตรวจสอบอุปกรณ์จำเป็นประจำรถ
- (ก) ประเภทและวิธีการใช้งานอุปกรณ์สื่อสาร
 (ข) รายการของเอกสารที่จำเป็น
 (ค) การใช้อุปกรณ์ช่วยนำทาง (GPS) ประจำรถ
 (ง) สภาพภูมิประเทศที่มีผลต่อข้อจำกัดด้านสัญญาณ
 (จ) การตรวจสอบสภาพและการทำงานของอุปกรณ์
- ช่วยนำทาง (GPS)
- (ฉ) ประเภทและการใช้งานอุปกรณ์ช่วยกรณีฉุกเฉิน
- ประจำรถ
- (ช) การวางกรวยจราจร
 (ซ) การใช้ไฟฉาย
 (ณ) การใช้ถังดับเพลิง
 (ญ) การใช้แม่แรงประจำรถ
 (ฎ) ตำแหน่งที่เครื่องมือประจำรถติดตั้งอยู่
- ๔.๒.๑.๒ การขับรถ
- (๑) การเตรียมความพร้อมก่อนออกรถ
 (ก) การตรวจสอบความผิดปกติรอบรถ

- (ข) การประเมินความเสี่ยงของความผิดปกติ
  - (ค) การเปิดและปิดประตูรถ
  - (ง) การขึ้นรถ
  - (จ) การล็อกประตูรถ
  - (ฉ) การปรับเบาะที่นั่ง
  - (ช) ลักษณะการนั่งขับรถ
  - (ซ) ปรับกระจกช่วยมองข้างและกระจกช่วยมองหลัง
  - (ฌ) ตำแหน่งจุดบอดของรถ
  - (ญ) การคาดเข็มขัดนิรภัย
  - (ฎ) การตรวจสอบระบบล็อกเข็มขัดนิรภัย
  - (ฏ) ขั้นตอนการติดเครื่องยนต์
  - (ฐ) การใช้เกียร์
  - (ฑ) การใช้เบรกมือ
  - (ฒ) ความหมายของสัญญาณไฟเตือนบนแผงหน้าปัด
  - (ณ) การทำงานของระบบเบรก
  - (ด) การทดสอบเบรก
- (๒) การออกรถ
- (ก) การตรวจสอบอันตรายโดยรอบ
  - (ข) การใช้คลัตช์เพื่อออกรถ
  - (ค) การใช้เกียร์
  - (ง) การใช้เบรกมือ
  - (จ) การใช้ไฟเลี้ยว
  - (ฉ) การควบคุมรถ
- (๓) การขับรถด้วยความปลอดภัย
- (ก) การให้สัญญาณไฟต่าง ๆ
  - (ข) การใช้สวิตช์ไฟสัญญาณต่าง ๆ
  - (ค) วงรอบการเลี้ยวของรถ
  - (ง) การควบคุมรถด้วยพวงมาลัย
  - (จ) ลักษณะและระยะของตัวรถ
  - (ฉ) การใช้เกียร์ถอยหลัง
  - (ช) ความหมายของเส้นจราจร
  - (ซ) การใช้ทางร่วมทางแยก

- (ณ) การขับแข่ง
- (ญ) ความหมายของสัญลักษณ์ป้ายจราจร
- (ฎ) การใช้ความเร็วตามที่กฎหมายกำหนด
- (ฏ) กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก
- (ฐ) การขับรถบนทางลาดชันเกินร้อยละแปด
- (ฑ) การขับรถขณะฝนตกหนัก
- (ฒ) การขับรถบนทางที่มีน้ำท่วมขัง
- (ณ) การขับรถบนทางที่แคบ

(๔) การหยุดรถ

- (ก) ระยะในการเปิดไฟเลี้ยว
- (ข) การลดความเร็ว
- (ค) การใช้คลัตช์
- (ง) การใช้เกียร์ต่ำ
- (จ) ระยะการเบรกของรถ
- (ฉ) การใช้เกียร์สำหรับจอด
- (ช) การใช้เบรกมือ
- (ซ) การตรวจสอบอันตรายโดยรอบ

๔.๒.๑.๓ การจัดการปัญหาฉุกเฉินเบื้องต้น

(๑) การจัดการปัญหากรณีเกิดอุบัติเหตุ

- (ก) การประเมินความรุนแรงของอุบัติเหตุ
- (ข) การประเมินความเสี่ยง
- (ค) การใช้งานถังดับเพลิง
- (ง) การให้สัญญาณเตือนอุบัติเหตุ
- (จ) การวางกรวยจราจร
- (ฉ) ความหมายของสัญลักษณ์ป้ายบอกทาง
- (ช) การใช้งานอุปกรณ์ช่วยนำทาง (GPS)
- (ซ) ช่องทางการติดต่อหน่วยงานช่วยเหลือฉุกเฉิน
- (ณ) ช่องทางการติดต่อหน่วยงานต้นสังกัด
- (ญ) ช่องทางการติดต่อหน่วยงานเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย
- (ฎ) การจัดการสินค้าที่ตกลงสู่พื้นผิวจราจร

ในการทำงาน

สินค้าบรรทุก

(ฎ) การสำรวจและประเมินความเสียหายของ

(ฐ) การสำรวจผลกระทบของการจราจร

(ฑ) การปฐมพยาบาลเบื้องต้น

(ฒ) การปั๊มหัวใจ (CPR)

(๒) การจัดการปัญหากรณีรถเสีย

(ก) จุดที่ปลอดภัยในการจอดรถ

(ข) การใช้สัญญาณไฟฉุกเฉิน

(ค) การวางกรวยจราจร

(ง) การวิเคราะห์ความผิดปกติของรถเบื้องต้น

(จ) ช่องทางการติดต่อหน่วยงานต้นสังกัด

(ฉ) ช่องทางการติดต่อผู้ให้บริการรถลากจูง

(ช) ช่องทางการติดต่อผู้ให้บริการซ่อมบำรุงรถบรรทุก

(ซ) ความหมายของสัญลักษณ์ป้ายบอกทาง

(ฌ) การใช้งานอุปกรณ์ช่วยนำทาง (GPS)

(๓) การจัดการปัญหากรณีสินค้าเสียหาย

(ก) จุดที่ปลอดภัยในการจอดรถ

(ข) การใช้สัญญาณไฟฉุกเฉิน

(ค) การวางกรวยจราจร

(ง) ระยะห่างที่ปลอดภัยของบุคคลภายนอก

(จ) การสื่อสารกับบุคคลภายนอก

(ฉ) การจัดวางสินค้า

(ช) ชนิดและประเภทของสินค้า

(ซ) การจัดการสินค้าที่ตกลงบนสภาพพื้นผิวจราจร

(ฌ) การแจ้งตำแหน่งที่ตั้งของรถบรรทุก

(ญ) การเขียนรายงานความเสียหาย

๔.๒.๑.๔ การปฏิบัติหลังใช้งาน

(๑) การจอดเก็บรถ

(ก) การประเมินสภาพพื้นที่จอดรถ

(ข) จุดที่กำหนดให้จอดรถ

(ค) การใช้เบรกมือสำหรับจอด

(ง) การใช้คลัตช์

- (จ) การใช้เกียร์
- (ฉ) การดับเครื่อง
- (ช) ตำแหน่งจัดเก็บที่หนูล้อ
- (ซ) ตำแหน่งสำหรับหนูล้อ
- (ฌ) การใช้หนูล้อ
- (ญ) การลงรถ
- (ฎ) การเดินสำรวจรอบรถ
- (ฏ) การวางกรวยจราจร
- (๒) การรายงานผลการปฏิบัติงาน
  - (ก) กระบวนการขั้นตอนในการขนส่งสินค้า
  - (ข) ประเภทและจำนวนสินค้าตามใบสั่งงาน
  - (ค) สถานที่ส่งสินค้าตามใบสั่งงาน
  - (ง) การลงข้อมูลในใบรายงานผลการปฏิบัติงาน
  - (จ) จุดรับส่งใบรายงานผลการปฏิบัติงาน
  - (ฉ) ขั้นตอนการส่งใบรายงานผลการปฏิบัติงาน

๔.๒.๒ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน

ดังต่อไปนี้

๔.๒.๒.๑ การตรวจความพร้อมและบำรุงรักษาเบื้องต้นก่อนใช้งาน

(๑) การตรวจสภาพทั่วไปและบำรุงรักษาเบื้องต้น

ก่อนการใช้งาน

- (ก) ตรวจสภาพทั่วไปภายในตัวรถ
- (ข) ตรวจสภาพทั่วไปภายในห้องเครื่องยนต์
- (ค) ตรวจสภาพทั่วไปภายนอกตัวรถ
- (ง) ตรวจสอบบริเวณใต้ท้องรถ
- (๒) การตรวจความพร้อมของพนักงานขับรถ
  - (ก) เตรียมความพร้อมของการแต่งกาย
  - (ข) ทดสอบปฏิกิริยาตอบสนอง
- (๓) การตรวจสอบเส้นทางภารกิจ
  - (ก) รับข้อมูลภารกิจ
  - (ข) ตรวจสอบเส้นทางภารกิจขนส่ง
  - (ค) สอบถามและยืนยันข้อมูลกับลูกค้า

สำคัญประจำรถ

- (๔) การตรวจความพร้อมของพนักงานขับรถ
- (ก) เตรียมอุปกรณ์สื่อสารและเพิ่มเก็บเอกสาร
- (ข) ตรวจอุปกรณ์ช่วยนำทาง (GPS)
- (ค) ตรวจอุปกรณ์ช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน

๔.๒.๒.๒ การขับรถ

- (๑) การเตรียมความพร้อมก่อนออกรถ
  - (ก) ตรวจสอบรอบรถ
  - (ข) ขึ้นรถ
  - (ค) ล็อกประตู
  - (ง) ปรับที่นั่ง
  - (จ) ปรับกระจก
  - (ฉ) คาดเข็มขัดนิรภัย
  - (ช) ติดเครื่องยนต์
  - (ซ) ตรวจสอบสัญญาณไฟบนแผงหน้าปัด
  - (ณ) ทดสอบการใช้งานเบรก
- (๒) การออกรถ
  - (ก) ตรวจสอบอันตรายโดยรอบ
  - (ข) เขี่ยเบคลัตช์
  - (ค) เข้าเกียร์
  - (ง) ปลดเบคลัตช์
  - (จ) ปลดเบรกมือ
  - (ฉ) เปิดไฟเลี้ยว
  - (ช) ออกรถ
- (๓) การขับรถด้วยความปลอดภัย
  - (ก) ใช้ระบบไฟฟ้า
  - (ข) เลี้ยว
  - (ค) ถอยหลัง
  - (ง) แสง
  - (จ) ขับรถในพื้นที่ชุมชน
  - (ฉ) ขับรถในสถานการณ์อันตราย

- (๔) การหยุดรถ
  - (ก) เปิดไฟเลี้ยวซ้าย
  - (ข) ลดความเร็ว
  - (ค) เหยียบคลัตช์
  - (ง) เข้าเกียร์ต่ำ
  - (จ) เหยียบเบรก
  - (ฉ) เข้าเกียร์สำหรับจอด
  - (ช) ดึงเบรกมือ
  - (ซ) ปล่อยคลัตช์
  - (ณ) ตรวจสอบความเร็วรอบเครื่องยนต์

๔.๒.๒.๓ การจัดการปัญหาฉุกเฉินเบื้องต้น

- (๑) การจัดการปัญหากรณีเกิดอุบัติเหตุ
  - (ก) ประเมินสถานการณ์และความรุนแรง
  - (ข) กั้นระยะพื้นที่
  - (ค) ติดต่อหัวหน้างานหรือหน่วยงานให้ความช่วยเหลือ

ฉุกเฉิน

- (ง) สสำรวจสภาพแวดล้อมในที่เกิดขึ้นเหตุ
- (จ) ปฐมพยาบาลเบื้องต้น

- (๒) การจัดการปัญหากรณีรถเสีย
  - (ก) เคลื่อนย้ายรถพ้นทางเดินรถ
  - (ข) หยุดรถ
  - (ค) แสดงเครื่องหมายให้เพื่อนร่วมทางเห็น
  - (ง) ประเมินความผิดปกติของรถบรรทุก
  - (จ) ติดต่อหัวหน้างานหรือหน่วยงานให้ความช่วยเหลือ

ฉุกเฉิน

- (ฉ) นำรถเข้าซ่อมหรือรอรับการช่วยเหลือ

- (๓) การจัดการปัญหากรณีสินค้าเสียหาย
  - (ก) เคลื่อนย้ายรถพ้นทางเดินรถ
  - (ข) หยุดรถ
  - (ค) แสดงเครื่องหมายให้เพื่อนร่วมทางเห็น
  - (ง) กั้นบุคคลภายนอกออกจากพื้นที่
  - (จ) สสำรวจความเสียหายของสินค้าที่บรรทุก

ฉุกเฉิน

(ฉ) ติดต่อหัวหน้างานหรือหน่วยงานให้ความช่วยเหลือ

(ซ) เขียนรายงานสรุปความเสียหาย

๔.๒.๒.๔ การปฏิบัติหลังใช้งาน

(๑) การจอดเก็บรถ

(ก) ขับรถมายังจุดจอด

(ข) ดึงเบรกมือและปลดเกียร์ว่าง

(ค) ดับเครื่องยนต์และดึงกุญแจออก

(ง) หนุบล้อ

(จ) เดินสำรวจรอบรถ

(๒) การรายงานผลการปฏิบัติงาน

(ก) ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

(ข) เขียนรายงานสรุปผลการปฏิบัติหน้าที่

(ค) ส่งรายงานการปฏิบัติงาน

๔.๒.๓ ทักษะ ทักษะประกอบด้วยความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา ละเอียดรอบคอบ ช่างสังเกต ตระหนักถึงความปลอดภัย ในงานที่รับผิดชอบ มีไหวพริบ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ สุขภาพจิตดี มีน้ำใจ เสียสละ

๔.๓ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๓ ได้แก่

๔.๓.๑ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ในเรื่องดังต่อไปนี้

๔.๓.๑.๑ การตรวจความพร้อมและบำรุงรักษาเบื้องต้นก่อนใช้งาน

(๑) การตรวจสภาพทั่วไปและบำรุงรักษาเบื้องต้น

ก่อนการใช้งาน

(ก) การตรวจสอบเข็มขัดนิรภัย

(ข) การตรวจสอบเบรกมือ

(ค) การติดเครื่องยนต์

(ง) การฟังเสียงผิดปกติของเครื่องยนต์

(จ) การตรวจสอบแตรและไฟเตือนบนหน้าปัด

(ฉ) การตรวจสอบมาตรวัดบนหน้าปัด

(ซ) การตรวจสอบระบบปรับอากาศ

(ช) การตรวจสอบแป้นเหยียบคลัตช์

(ฌ) การตรวจสอบแป้นเหยียบเบรก

(ญ) การตรวจสอบสภาพและความตึงสายพานเครื่องยนต์

และการปิดฝาหม้อน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> (ฎ) การตรวจสอบสภาพและระดับน้ำมันเครื่อง (ฏ) การตรวจสอบสภาพและระดับน้ำหล่อเย็นเครื่องยนต์
เพาเวอร์	<ul style="list-style-type: none"> (ฐ) การตรวจสอบสภาพและระดับน้ำมันเบรก (ฑ) การตรวจสอบสภาพและระดับน้ำมันคลัตช์ (ฒ) การตรวจสอบสภาพและระดับน้ำมันพวงมาลัย
แบตเตอรี่	<ul style="list-style-type: none"> (ณ) วิธีการตรวจสอบระดับน้ำล้างกระจกบังลมหน้า (ด) การตรวจสอบสภาพแบตเตอรี่และเติมน้ำกลั่น
ลมยาง กระทะล้อและนอตล้อ	<ul style="list-style-type: none"> (ต) การตรวจสอบไฟส่องสว่าง (ถ) การตรวจสอบไฟสัญญาณ (ท) การตรวจสอบสภาพใบปัดน้ำฝน (ธ) การตรวจสอบสภาพยาง ตรวจสอบและเติมแรงดัน
เครื่องยนต์	<ul style="list-style-type: none"> (น) การตรวจการผูก การรัด การตรึงสินค้า (บ) การตรวจสอบการรั่วของน้ำมันเครื่อง (ป) การตรวจสอบการรั่วของน้ำมันเชื้อเพลิง (ผ) การตรวจสอบการรั่วของน้ำมันเกียร์ (ฝ) การตรวจสอบการรั่วของน้ำมันเฟืองท้าย (พ) การตรวจสอบการรั่วของน้ำหล่อเย็นเครื่อง
น้ำหนักร	<ul style="list-style-type: none"> (ฟ) การตรวจสอบการรั่วของน้ำมันพวงมาลัยเพาเวอร์ (ภ) การตรวจสอบอาการผิดปกติของระบบรองรับ
ยาเสพติด	<ul style="list-style-type: none"> (ม) การอัดจาระบี (๒) การตรวจความพร้อมของพนักงานขับรถ (ก) อันตรายจากการพักผ่อนไม่เพียงพอต่อการขับรถ (ข) อันตรายจากการดื่มหรือเสพสิ่งมีนเมาหรือ
	<ul style="list-style-type: none"> (ค) การเตรียมตัวสำหรับการพักผ่อนที่เพียงพอ (ง) การปฏิบัติเมื่อเกิดอาการง่วงนอนขณะขับรถ

- (จ) ประเภทของโรคที่เป็นอันตรายต่อการขับรถ
- (ฉ) การจัดการความเครียด
- (ช) การควบคุมอารมณ์
- (ซ) การใช้งานและการแปลผลจากแผ่นทดสอบปฏิกิริยา

ตอบสนอง

- (ณ) ความสำคัญของปฏิกิริยาตอบสนอง
- (๓) การตรวจสอบเส้นทางภารกิจ
  - (ก) ประเภทและปริมาณของสินค้าที่ขนส่ง
  - (ข) ลักษณะรถยนต์ที่ใช้ในการขนส่ง
  - (ค) ข้อมูลที่จำเป็นของลูกค้า
  - (ง) สภาพการจราจรของเส้นทางภารกิจ
  - (จ) สภาพพื้นถนนของเส้นทางภารกิจ
  - (ฉ) การเลือกเส้นทางเพื่อลดเวลาการเดินทาง

และประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง

- (ช) การคำนวณปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในภารกิจ
- (ซ) การขนถ่ายสินค้าปลายทาง
- (๔) การตรวจสอบอุปกรณ์จำเป็นประจำรถ
  - (ก) ประเภทและวิธีการใช้งานอุปกรณ์สื่อสาร
  - (ข) รายการของเอกสารที่จำเป็น
  - (ค) การใช้อุปกรณ์ช่วยนำทาง (GPS) ประจำรถ
  - (ง) สภาพภูมิประเทศที่มีผลต่อข้อจำกัดด้านสัญญาณ
  - (จ) การตรวจสอบสภาพและการทำงานของอุปกรณ์

ช่วยนำทาง (GPS)

- (ฉ) ประเภทและการใช้งานอุปกรณ์ช่วยกรณีฉุกเฉิน

ประจำรถ

- (ช) การวางกรวยจราจร
- (ซ) การใช้ไฟฉาย
- (ณ) การใช้ถังดับเพลิง
- (ญ) การใช้แม่แรงประจำรถ
- (ฎ) ตำแหน่งที่เครื่องมือประจำรถติดตั้งอยู่

๔.๓.๑.๒ การขับรถ

- (๑) การเตรียมความพร้อมก่อนออกรถ
  - (ก) การตรวจสอบความผิดปกติรอบรถ
  - (ข) การประเมินความเสี่ยงของความผิดปกติ
  - (ค) การเปิดและปิดประตูรถ
  - (ง) การขึ้นรถ
  - (จ) การล็อกประตูรถ
  - (ฉ) การปรับเบาะที่นั่ง
  - (ช) ลักษณะการนั่งขับรถ
  - (ซ) ปรับกระจกช่วยมองข้างและกระจกช่วยมองหลัง
  - (ณ) ตำแหน่งจุดบอดของรถ
  - (ญ) การคาดเข็มขัดนิรภัย
  - (ฎ) การตรวจสอบระบบล็อกเข็มขัดนิรภัย
  - (ฏ) ขั้นตอนการติดเครื่องยนต์
  - (ฐ) การใช้เกียร์
  - (ฑ) การใช้เบรกมือ
  - (ฒ) ความหมายของสัญญาณไฟเตือนบนแผงหน้าปัด
  - (ณ) การทำงานของระบบเบรก
  - (ด) การทดสอบเบรก
- (๒) การออกรถ
  - (ก) การตรวจสอบอันตรายโดยรอบ
  - (ข) การใช้คลัตช์เพื่อออกรถ
  - (ค) การใช้เกียร์
  - (ง) การใช้เบรกมือ
  - (จ) การใช้ไฟเลี้ยว
  - (ฉ) การควบคุมรถ
- (๓) การขับรถด้วยความปลอดภัย
  - (ก) การให้สัญญาณไฟต่าง ๆ
  - (ข) การใช้สวิตช์ไฟสัญญาณต่าง ๆ
  - (ค) วงรอบการเลี้ยวของรถ
  - (ง) การควบคุมรถด้วยพวงมาลัย
  - (จ) ลักษณะและระยะของตัวรถ
  - (ฉ) การใช้เกียร์ถอยหลัง

- (ซ) ความหมายของเส้นจราจร
- (ซ) การใช้ทางร่วมทางแยก
- (ณ) การขับแซง
- (ญ) ความหมายของสัญลักษณ์ป้ายจราจร
- (ฎ) การใช้ความเร็วตามที่กฎหมายกำหนด
- (ฎ) กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก
- (ฐ) การขับรถบนทางลาดชันเกินร้อยละแปด
- (ฑ) การขับรถขณะฝนตกหนัก
- (ฒ) การขับรถบนทางที่มีน้ำท่วมขัง
- (ณ) การขับรถบนทางที่แคบ
- (๔) การหยุดรถ
  - (ก) ระยะในการเปิดไฟเลี้ยว
  - (ข) การลดความเร็ว
  - (ค) การใช้คลัตช์
  - (ง) การใช้เกียร์ต่ำ
  - (จ) ระยะการเบรกของรถ
  - (ฉ) การใช้เกียร์สำหรับจอด
  - (ช) การใช้เบรกมือ
  - (ซ) การตรวจสอบอันตรายโดยรอบ
- ๔.๓.๑.๓ การจัดการปัญหาฉุกเฉินเบื้องต้น
  - (๑) การจัดการปัญหากรณีเกิดอุบัติเหตุ
    - (ก) การประเมินความรุนแรงของอุบัติเหตุ
    - (ข) การประเมินความเสี่ยง
    - (ค) การใช้งานถังดับเพลิง
    - (ง) การให้สัญญาณเตือนอุบัติเหตุ
    - (จ) การวางกรวยจราจร
    - (ฉ) ความหมายของสัญลักษณ์ป้ายบอกทาง
    - (ช) การใช้งานอุปกรณ์ช่วยนำทาง (GPS)
    - (ซ) ช่องทางการติดต่อหน่วยงานช่วยเหลือฉุกเฉิน
    - (ณ) ช่องทางการติดต่อหน่วยงานต้นสังกัด
    - (ญ) ช่องทางการติดต่อหน่วยงานเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย

สินค้าบรรทุก

- (ฎ) การจัดการสินค้าที่ตกลงสู่พื้นผิวจราจร
- (ฏ) การสำรวจและประเมินความเสียหายของ

- (ฐ) การสำรวจผลกระทบของการจราจร
- (ฑ) การปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- (ฒ) การปั๊มหัวใจ (CPR)

- (๒) การจัดการปัญหากรณีรถเสีย
  - (ก) จุดที่ปลอดภัยในการจอดรถ
  - (ข) การใช้สัญญาณไฟฉุกเฉิน
  - (ค) การวางกรวยจราจร
  - (ง) การวิเคราะห์ความผิดปกติของรถเบื้องต้น
  - (จ) ช่องทางการติดต่อหน่วยงานต้นสังกัด
  - (ฉ) ช่องทางการติดต่อผู้ให้บริการรถลากจูง
  - (ช) ช่องทางการติดต่อผู้ให้บริการซ่อมบำรุงรถบรรทุก
  - (ซ) ความหมายของสัญลักษณ์ป้ายบอกทาง
  - (ฌ) การใช้งานอุปกรณ์ช่วยนำทาง (GPS)
- (๓) การจัดการปัญหากรณีสินค้าเสียหาย
  - (ก) จุดที่ปลอดภัยในการจอดรถ
  - (ข) การใช้สัญญาณไฟฉุกเฉิน
  - (ค) การวางกรวยจราจร
  - (ง) ระยะห่างที่ปลอดภัยของบุคคลภายนอก
  - (จ) การสื่อสารกับบุคคลภายนอก
  - (ฉ) การจัดวางสินค้า
  - (ช) ชนิดและประเภทของสินค้า
  - (ซ) การจัดการสินค้าที่ตกลงบนสภาพพื้นผิวจราจร
  - (ฌ) การแจ้งตำแหน่งที่ตั้งของรถบรรทุก
  - (ญ) การเขียนรายงานความเสียหาย

๔.๓.๑.๔ การเชื่อมต่อรถบรรทุกพ่วงหรือรถลากจูง

- (๑) การต่อพ่วงหรือรถลากจูง
  - (ก) การตรวจสอบความผิดปกติรอบตัวรถ
  - (ข) การป้องกันอันตรายจากการเดินตรวจรอบตัวรถ
  - (ค) ลักษณะของรถบรรทุกพ่วงหรือรถลากจูง

- (ง) ระยะของการหยุดรถ
- (จ) การตรวจระดับความสูงของตัวรถกับอุปกรณ์ต่อพ่วง
- (ฉ) การใช้งานอุปกรณ์ต่อพ่วง
- (ช) การต่อพ่วง
- (ซ) ลักษณะการลือกของพ่วง
- (ฌ) การเชื่อมต่อสายลม สายไฟ และเบรก ABS
- (ญ) ตำแหน่งในการต่อสายลม สายไฟ และเบรก ABS
- (ฎ) การหมุนขาค้ำย่นขึ้น
- (ฏ) การทดสอบการทำงานของระบบเบรก
- (๒) การถอดพ่วงหรือรถลากจูง
  - (ก) การตรวจสอบความผิดปกติรอบตัวรถ
  - (ข) การป้องกันอันตรายจากการเดินตรวจรอบตัวรถ
  - (ค) การใช้เบรกมือ
  - (ง) การใช้หนูล้อ
  - (จ) ตำแหน่งที่ต้องหนูล้อ
  - (ฉ) การหมุนขาค้ำย่นลง
  - (ช) การใช้คั่นโยกปลดลือกพ่วง
  - (ซ) การถอดสายลม สายไฟ และเบรก ABS
  - (ฌ) การถอดพ่วง
  - (ญ) การควบคุมรถ

๔.๓.๑.๕ การปฏิบัติหลังใช้งาน

- (๑) การจอดเก็บรถ
  - (ก) การประเมินสภาพพื้นที่จอดรถ
  - (ข) จุดที่กำหนดให้จอดรถ
  - (ค) การใช้เบรกมือสำหรับจอด
  - (ง) การใช้คลัตช์
  - (จ) การใช้เกียร์
  - (ฉ) การดับเครื่อง
  - (ช) ตำแหน่งจัดเก็บที่หนูล้อ
  - (ซ) ตำแหน่งสำหรับหนูล้อ
  - (ฌ) การใช้หนูล้อ
  - (ญ) การลงรถ

(ฎ) การเดินสำรวจรอบรถ

(ฉ) การวางกรวยจราจร

(๒) การรายงานผลการปฏิบัติงาน

(ก) กระบวนการขั้นตอนในการขนส่งสินค้า

(ข) ประเภทและจำนวนสินค้าตามใบสั่งงาน

(ค) สถานที่ส่งสินค้าตามใบสั่งงาน

(ง) การลงข้อมูลในใบรายงานผลการปฏิบัติงาน

(จ) จุดรับส่งใบรายงานผลการปฏิบัติงาน

(ฉ) ขั้นตอนการการส่งใบรายงานผลการปฏิบัติงาน

๔.๓.๒ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน

ดังต่อไปนี้

๔.๓.๒.๑ การตรวจความพร้อมและบำรุงรักษาเบื้องต้นก่อนใช้งาน

(๑) การตรวจสภาพทั่วไปและบำรุงรักษาเบื้องต้นก่อนการใช้งาน

(ก) ตรวจสภาพทั่วไปภายในตัวรถ

(ข) ตรวจสภาพทั่วไปภายในห้องเครื่องยนต์

(ค) ตรวจสภาพทั่วไปภายนอกตัวรถ

(ง) ตรวจสอบบริเวณใต้ท้องรถ

(๒) การตรวจความพร้อมของพนักงานขับรถ

(ก) เตรียมความพร้อมของการแต่งกาย

(ข) ทดสอบปฏิกิริยาตอบสนอง

(๓) การตรวจสอบเส้นทางภารกิจ

(ก) รับข้อมูลภารกิจ

(ข) ตรวจสอบเส้นทางการขนส่ง

(ค) สอบถามและยืนยันข้อมูลกับลูกค้า

(๔) การตรวจความพร้อมของพนักงานขับรถ

(ก) เตรียมอุปกรณ์สื่อสารและแฟ้มเก็บเอกสาร

สำคัญประจำรถ

(ข) ตรวจอุปกรณ์ช่วยนำทาง (GPS)

(ค) ตรวจอุปกรณ์ช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน

๔.๓.๒.๒ การขับรถ

(๑) การเตรียมความพร้อมก่อนออกรถ

- (ก) ตรวจสอบรอบรถ
  - (ข) ขึ้นรถ
  - (ค) ล็อกประตู
  - (ง) ปรับที่นั่ง
  - (จ) ปรับกระจก
  - (ฉ) คาดเข็มขัดนิรภัย
  - (ช) ติดเครื่องยนต์
  - (ซ) ตรวจสอบสัญญาณไฟบนแผงหน้าปัด
  - (ฌ) ทดสอบการใช้งานเบรก
- (๒) การออกรถ
- (ก) ตรวจสอบอันตรายโดยรอบ
  - (ข) เขี่ยเบคัลต์ซ์
  - (ค) เข้าเกียร์
  - (ง) ปล่อยคลัตซ์
  - (จ) ปลดเบรกมือ
  - (ฉ) เปิดไฟเลี้ยว
  - (ช) ออกรถ
- (๓) การขับรถด้วยความปลอดภัย
- (ก) ใช้ระบบไฟฟ้า
  - (ข) เลี้ยว
  - (ค) ถอยหลัง
  - (ง) แสง
  - (จ) ขับรถในพื้นที่ชุมชน
  - (ฉ) ขับรถในสถานการณ์อันตราย
- (๔) การหยุดรถ
- (ก) เปิดไฟเลี้ยวซ้าย
  - (ข) ลดความเร็ว
  - (ค) เขี่ยเบคัลต์ซ์
  - (ง) เข้าเกียร์ต่ำ
  - (จ) เขี่ยเบรก
  - (ฉ) เข้าเกียร์สำหรับจอด
  - (ช) ดึงเบรกมือ

- (ซ) ปล่อยคลัตช์
- (ณ) ตรวจสอบความเรียบร้อยรอบตัวรถ
- ๔.๓.๒.๓ การจัดการปัญหาฉุกเฉินเบื้องต้น
- (๑) การจัดการปัญหากรณีเกิดอุบัติเหตุ
- (ก) ประเมินสถานการณ์และความรุนแรง
- (ข) กั้นระยะพื้นที่
- (ค) ติดต่อหัวหน้างานหรือหน่วยงานให้ความช่วยเหลือ
- ฉุกเฉิน
- (ง) สำรวจสภาพแวดล้อมในที่เกิดขึ้นเหตุ
- (จ) ปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- (๒) การจัดการปัญหากรณีรถเสีย
- (ก) เคลื่อนย้ายรถพ้นทางเดินรถ
- (ข) หยุดรถ
- (ค) แสดงเครื่องหมายให้เพื่อนร่วมทางเห็น
- (ง) ประเมินความผิดปกติของรถบรรทุก
- (จ) ติดต่อหัวหน้างานหรือหน่วยงานให้ความช่วยเหลือ
- ฉุกเฉิน
- (ฉ) นำรถเข้าซ่อมหรือรอรับการช่วยเหลือ
- (๓) การจัดการปัญหากรณีสินค้าเสียหาย
- (ก) เคลื่อนย้ายรถพ้นทางเดินรถ
- (ข) หยุดรถ
- (ค) แสดงเครื่องหมายให้เพื่อนร่วมทางเห็น
- (ง) กั้นบุคคลภายนอกออกจากพื้นที่
- (จ) สำรวจความเสียหายของสินค้าที่บรรทุก
- (ฉ) ติดต่อหัวหน้างานหรือหน่วยงานให้ความช่วยเหลือ
- ฉุกเฉิน
- (ซ) เขียนรายงานสรุปความเสียหาย
- ๔.๓.๒.๔ การเชื่อมต่อรถบรรทุกพ่วงหรือรถลากจูง
- (๑) การต่อพ่วงหรือรถลากจูง

โดยรอบตัวรถ

- (ก) ตรวจสอบอันตรายโดยรอบตัวรถ
- (ข) ตั้งแนวรถให้ตรงกับส่วนหางหรือลูกพวง
- (ค) ตรวจสอบระดับความสูงของตัวรถกับอุปกรณ์ต่อพ่วง
- (ง) เปิดหน้าต่างและขับถอยหลังเข้าหาพวง
- (จ) ตรวจสอบการล็อกของพวง
- (ฉ) เชื่อมต่อสายลม สายไฟ และเบรก ABS
- (ช) หมุนขาค้ำยันขึ้น
- (ซ) ทดสอบระบบเบรก
- (๒) การถอดพวงหรือรถลากจูง
  - (ก) ขับรถมายังจุดจอดและตรวจสอบอันตราย
  - (ข) ขึ้นเบรกมือ และหมุนหมอนรองล้อลูกพวง
  - (ค) หมุนขาค้ำยันลง
  - (ง) ดึงคันโยกปลดล็อกพวง
  - (จ) ถอดสายลม สายไฟ และสายเบรก ABS
  - (ฉ) ขับรถเดินทาง

๔.๓.๒.๕ การปฏิบัติหลังใช้งาน

- (๑) การจอดเก็บรถ
  - (ก) ขับรถมายังจุดจอด
  - (ข) ดึงเบรกมือและปลดเกียร์ว่าง
  - (ค) ดับเครื่องยนต์และดึงกุญแจออก
  - (ง) หมุนล้อ
  - (จ) เดินสำรวจรอบรถ
- (๒) การรายงานผลการปฏิบัติงาน
  - (ก) ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน
  - (ข) เขียนรายงานสรุปผลการปฏิบัติหน้าที่
  - (ค) ส่งรายงานการปฏิบัติงาน

๔.๓.๓ ทักษะ ทักษะที่ ประกอบด้วย ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา ละเอียดรอบคอบ ช่างสังเกต ตระหนักถึงความปลอดภัย ในงานที่รับผิดชอบ มีไหวพริบ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ สุขภาพจิตดี มีน้ำใจ เสียสละ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ไพโรจน์ โชติกเสถียร

ปลัดกระทรวงแรงงาน

ประธานกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน